

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ШКОЛИ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

У статті проаналізовано проблеми соціального партнерства школи та громадських організацій щодо формування здорового способу життя учнівської молоді. Виділено важливі ознаки соціального партнерства. Охарактеризовано основні чинники успішності та продуктивності, що призводять до партнерства школи та громадських організацій щодо формування навичок здорового способу життя в молодіжному середовищі.

Ключові слова: *учні, школа, здоровий спосіб життя, громадські організації, соціальне партнерство.*

Постановка проблеми. В Україні розв'язання проблеми формування здорового способу життя, здебільшого покладається на загальноосвітні навчальні заклади. Маємо зазначити, що сучасна школа не завжди спроможна ефективно здійснювати процес формування навичок здорового способу життя учнівської молоді. Взаємодія школи та громадських організацій породжує соціальне партнерство школи, як представниці державного сектору і громадських організацій – громадського сектору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми соціального партнерства школи та громадських організацій щодо формування здорового способу життя учнівської молоді досліджували вітчизняні та зарубіжні науковці: С. Алещенко вивчає соціальне партнерство з неприбутковими некомерційними організаціями; А.Ю. Жулавський, О.Г. Дегтяренко, Є.В. Кірсанова досліджують менеджмент громадських організацій; М.О. Носко, С.В. Грищенко, Ю.М. Носко – формування здорового способу життя; О.М. Полякова, Н.О. Штика дослідили партнерство школи та громадських організацій щодо формування здорового способу життя у молодіжному середовищі. Найбільш вагомими є роботи Л.І. Харченко щодо партнерства у взаємодії класних керівників з дитячими громадськими організаціями.

Мета статті проаналізувати основні аспекти соціального партнерства школи та громадських організацій щодо формування здорового способу життя учнівської молоді.

Виклад основного матеріалу. Партнерство – це спільна діяльність декількох сторін, своєрідна колективна робота. В ідеальному партнерстві партнери навчаються один у одного та впливають один на одного [4, с. 7]. Соціальне партнерство – умова ефективності соціальної діяльності за рахунок взаємодоповнюваності у способах дій і ресурсах школи та громадських організацій, які діють на спільній території, визнають свободу вибору, унікальність і впливовість один одного [2, с. 232]. Головною особливістю соціального партнерства визначаються зміни, що призводять до покращення ситуації в процесі формування навичок здорового способу життя як однієї з пріоритетних цінностей в інтересах молоді.

Важливими ознаками соціального партнерства визначають: обмін інформацією та досвідом (партнери мають постійно спілкуватися та обмінюватися інформацією, цей процес є передумовою визначення спільних цілей, цінностей та повноважень); поділ повноважень, відповідальності та управлінських функцій між сторонами; спільне надання ресурсів (часу, коштів, інформації) [1, с. 6-7].

Успішність та продуктивність партнерства школи та громадської організації щодо формування навичок здорового способу життя в молодіжному середовищі визначається наступними чинниками:

– співпадінням двох потужних тенденцій розвитку демократичного суспільства, а саме: підвищення ролі громадської організації як запоруки розвитку громадянського суспільства та формування саме здорового способу життя як умови збереження і поступального розвитку людства;

– своєрідною стабільністю, чіткою спрямованістю дій, що притаманні роботі громадської організації. За таких умов можливе здійснення цілеспрямованої діяльності партнерів щодо формування здорового способу життя;

– більш творчим та мобільним характером роботи працівників громадської організації, що забезпечує можливість вирішення першочергових потреб суспільства, серед яких, провідною проблемою виступає формування здорового способу життя;

– потужним джерелом формування ресурсів діяльності неурядової організації, що дає можливість широкого використання провідними спеціалістами матеріальних, інформаційних та людських ресурсів у процесі вирішення проблеми формування здорового способу життя [3, с. 120].

Партнерські взаємини школи та громадських організацій щодо формування здорового способу життя можуть ґрунтуватись на: субконтрактній роботі (передбачає оплату послуги); безпосередньому фінансуванні роботи (передбачає донорські інвестиції в проєкт або організацію); спільній роботі над проєктом (коли всі учасники є рівноправними партнерами).

Взаємодія школи і громадської організації може бути зафіксована у вигляді угоди. У цьому документі зазначаються такі аспекти: суть ініціативи; обґрунтування потреби партнерства; описання того, як ця ініціатива доповнює чи розвиває інші подібні ініціативи; права та обов'язки сторін (школи і громадських організацій); відповідальність сторін; додаткові умови; час вступу угоди в силу та термін її дії; умови припинення дії угоди; структура керівництва та звітності; витрати і ресурси. В угоді обов'язково зазначаються юридичні адреси та реквізити сторін. Угода скріплюється підписами керівників школи та неурядової організації, відповідними печатками [2, с. 235; 6, с. 42]. Предметом угод про співпрацю ЗНЗ та громадських організацій в межах розв'язання проблеми формування здорового способу життя можуть бути: організація просвітницьких акцій, проведення досліджень щодо виявлення проблем формування здорового способу життя, тренінгове навчання, надання інформаційно-консультативної допомоги, організація діяльності оздоровчих центрів, залучення до активних занять спортом [5, с. 27].

Аналіз особливостей взаємодії школи та громадських організацій щодо формування здорового способу життя, дає підстави визначити засади прагматичного та гуманістичного підходів в основі соціального партнерства:

– одним з напрямків діяльності якої є формування здорового способу життя, знайде собі в першу чергу зацікавленого та дієвого партнера, який професійно орієнтований на вирішення актуальної проблеми сучасності;

– як громадська організація, так і школа за умов партнерства в процесі формування здорового способу життя серед учнівської молоді матимуть змогу залучити значну кількість учасників і в такий спосіб консолідувати територіальну громаду;

– громадська організація та школа отримають можливість самореалізації своїх членів;

– громадська організація отримає можливість більш активної та успішної участі в конкурсах міжнародних організацій, що вітають підготовку проектів за участю кількох сторін;

– громадська організація, за умов соціального партнерства зі школою, отримає час для реалізації чергового проекту;

– школярі матимуть можливість скористатися допомогою професіоналів, адже реалізуючи проект, громадська організація залучає тих фахівців, робота яких матиме високі показники якості щодо вирішення поставлених у проекті завдань та сприятиме успішному моніторингу й оцінці реалізації проекту [5, с. 28];

– громадська організація здатна залучати волонтерів – ресурс, який окрім іншого сприяє розширенню спектру послуг та клієнтів, а отже разом з громадською організацією школа зможе охопити профілактичною роботою щодо формування здорового способу життя значну частину учнів при порівняно незначній витраті ресурсів, насамперед матеріальних.

До того ж громадська організація, яка активно займається відпрацюванням стратегії власного позитивного іміджу, отримає змогу здійснити кілька PR-акцій, які засвідчать дієвість і важливість її проектів, адже робота щодо формування здорового способу життя, на сьогодні, є глобальною потребою українського суспільства.

Висновки. Отже, соціальне партнерство школи та громадських організацій щодо формування здорового способу життя є інноваційною та дієвою формою співпраці, яка потребує системного теоретико-практичного вивчення з метою вдосконалення її науково-методичної бази.

Подальшого дослідження потребують питання методики соціального партнерства школи та громадських організацій щодо формування здорового способу життя учнів.

Використані джерела

1. Алещенко С. Соціальне партнерство: теорія та практика: посіб. для неприбуткових некомерційних організацій / С. Алещенко. – В 2-х ч. – Суми : СОМГО "Матриця", 2004. – Ч. 2. – 44 с.
2. Менеджмент громадських організацій: вибрані питання теорії та практики : навч. посіб. / [А. Ю. Жулавський, О. Г. Дегтяренко, Є. В. Кірсанова та ін.]. – Донецьк : ТОВ "Цифрова типографія", 2007. – 262 с.
3. Носко М. О. Формування здорового способу життя : навчальний посібник / Носко М. О. Грищенко С. В., Носко Ю. М. – К. : МП "Леся", 2013. – 160 с.
4. Партнерство органів влади та недержавних організацій / Даєне К., Гривняк Л., Логінова Л., Іванкова С. – К. : [б. в.], 2004. – 76 с.
5. Полякова О. М. Партнерство школи та громадських організацій щодо формування здорового способу життя у молодіжному середовищі / О. М. Полякова, Н. О. Штика // Педагогічна освіта: теорія і практика. Педагогіка. Психологія : зб. наук. пр. / редкол.: Бех І. Д., Огнев'юк В. О., Кононко О. Л. – К. : КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2009. – № 11 (спецвип., Ч. 2). – С. 25-28.
6. Харченко Л. І. Партнерство у взаємодії класних керівників з дитячими громадськими організаціями / Л. І. Харченко // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2008. – № 2. – С. 32-40.

**SOCIAL PARTNERSHIP OF SCHOOL AND PUBLIC ORGANIZATIONS
IS IN RELATION TO FORMING OF HEALTHY WAY
OF LIFE OF STUDENT'S YOUNG PEOPLE**

In the article the problems of social partnership of school and public organizations are analysed in relation to forming of healthy way of life of student's young people. The important signs of social partnership are selected. The basic factors of progress and productivity are described, that result in partnership of school and public organizations in relation to forming of skills of healthy way of life in a youth environment.

Keywords: *students, school, healthy way of life, public organizations, social partnership.*

Стаття надійшла до редакції 30.09.2013 р.

